

HOLS
Haagse
Opleidingsscholen

Handleiding

Werkplekieren niveau 1

propedeutische fase

2025-2026

Inhoud

Voorwoord	3
1. Inleiding.....	4
1.1 De handleiding van de opleidingsschool	4
1.2 Handleidingen HR en Halo	4
1.3 Inhoud en bijlagen van deze handleiding.....	4
2. Haagse Opleidingsscholen	5
2.1 Je opleidingstraject binnen de HOLS	5
2.2 De opleidingsscholen	5
3. Begeleiding en betrokkenen	6
3.1 Begeleiding binnen de VO-school.....	6
3.2 Binnen de lerarenopleidingen:	6
4. Werkplekleren niveau 1 de propedeutische fase 	7
4.1 Wat is werkplekleren	7
4.2 De focus in niveau 1, propedeutische fase	7
4.3 Planning stagedagen opleidingsschool.....	7
5. Transferdagen	8
5.1 Transferdag 1 – Haagse Opleidingsscholen	9
5.2 Transferdag 2 – Haagse Opleidingsscholen	10
6. Intervisie en driehoeksgesprekken (HR-studenten).....	11
6.1 Intervisie.....	11
6.2 Driehoeksgesprekken	11
6.3. Observaties, kijkwijzers en reflectie.....	11
7. Beoordeling en afronding werkplekleren	12
7.1 Hogeschool Rotterdam (HR)	12
7.2 Halo	12
8. Verwachtingen en verantwoordelijkheden van de student.....	13
8.1 Professionele houding	13
8.2 Afwezigheid en ziekmelding	13
8.3 Voorbeeldfunctie en privacy	13
9. Nuttige tips en hints	14

Voorwoord

Beste student,

Van harte welkom bij de Haagse Opleidingsscholen, oftewel de **HOLS**! Jullie staan aan het begin van een inspirerende reis om je te ontwikkelen tot docent in het voortgezet onderwijs.

De HOLS bestaat uit vier opleidingsscholen: OSH, NOD, HOS en 4OLS. Samen vormen we de Haagse Opleidingsscholen (HOLS). Binnen de opleidingsscholen werken de Haagse vo-scholen en vier lerarenopleidingen intensief samen om jullie zo goed mogelijk voor te bereiden op de onderwijspraktijk.

Deze samenwerking heeft geleid tot een gemeenschappelijk programma voor eerstejaars studenten van de HR en de Halo, zoals jullie. Zo profiteren jullie van de gedeelde kennis, ervaring en netwerken binnen onze regio. Bij ons word je voor een belangrijk deel op de werkplek opgeleid. Dat doen we om je zo goed mogelijk voor te bereiden op een baan in het (Haagse) onderwijs.

We kijken ernaar uit om jullie te begeleiden op deze leerzame en boeiende reis naar een loopbaan in het onderwijs. Succes en veel plezier tijdens je tijd bij Haagse Opleidingsscholen!

Met vriendelijke groet,
Namens de schoolcoördinatoren van de OSH,

Monique van Mourik | **Alfrink College**
Anneke Freeke | **Praktijkschool De Einder**
Marlous Plomp | **Hofstad Lyceum**
Rolf Berntsen | **Yes College**
Danny Pet | **Maris College**
Tamara Hoogenboom | **Chr. College De Populier**
Melek Tagi | **Rijswijks Lyceum/Van Vredenburg College**
Elmar Caspers | **Veurs Lyceum**
Margit Nieuwenhuijs | **Lyceum Ypenburg**
Inger Oldemans | **Christelijk Lyceum Zandvliet**

1. Inleiding

1.1 De handleiding van de opleidingsschool.

Deze handleiding is bedoeld voor voltijdstudenten niveau 1 van de Hogeschool Rotterdam (HR) en voor studenten in de propedeutische fase van de Haagse Academie voor Lichamelijke Opvoeding (Halo).

In handleiding lees je hoe jouw stage (het werkplekleren) binnen de HOLS is georganiseerd.

De handleiding is bedoeld als praktische gids tijdens je stage. Lees dit boekje bij voorkeur nadat je de handleiding van jouw lerarenopleiding hebt doorgenomen. Zo begrijp je de informatie beter en weet je hoe alles met elkaar samenhangt.

1.2 Handleidingen HR en Halo

Naast deze handleiding zijn er ook officiële handleidingen van je opleiding. Deze bevatten belangrijke informatie over het werkplekleren:

- [Handleiding werkplekleren N1 Hogeschool Rotterdam](#)
In deze handleiding staat algemene informatie over je stage, zoals leer-uitkomsten, begeleiding en beoordeling.
- [Onderwijsleerplan Halo](#)
In het onderwijsleerplan van de HALO lees je hoe de opleiding is opgebouwd en hoe het werkplekleren past binnen de opleiding tot docent lichamelijke opvoeding. Het onderwijsleerplan kun je vinden in de digitale leeromgeving Brightspace van de Halo.

Zorg ervoor dat je deze handleidingen goed doorneemt, zodat je weet wat er van je wordt verwacht tijdens je stage.

1.3 Inhoud van deze handleiding

In deze handleiding vind je praktische informatie over:

- de opzet van het werkplekleren;
- de planning van je stagedagen;
- het programma van de transferdagen.

Specifieke informatie over de scholen die betrokken zijn bij jouw opleidingsschool, de medewerkers zoals schoolcoördinatoren, schoolopleiders en werkplekbegeleiders, en hulpmiddelen voor opdrachten op je stageschool, is te vinden op [de website van de opleidingsschool](#).

2. Haagse Opleidingsscholen

2.1 Je opleidingstraject binnen de HOLS

Tijdens je opleiding maak je deel uit van de Haagse Opleidingsscholen (HOLS). Dit betekent dat je als student een vaste opleidingsschool toegewezen krijgt waar je gedurende je opleiding aan verbonden blijft. Binnen deze opleidingsschool loop je stage op verschillende scholen.

Het is belangrijk dat je goed onthoudt bij welke opleidingsschool jij bent ingedeeld. Deze opleidingsschool is namelijk jouw vaste aanspreekpunt voor onder andere:

- stageplaatsen;
- communicatie vanuit de opleiding;
- bijeenkomsten, studiedagen en aanvullende informatie.

Binnen de HOLS krijg je de kans om vier jaar lang verbonden te blijven aan dezelfde opleidingsschool. Wel wissel je als hbo-student elk studiejaar van stageschool, zodat je ervaring opdoet in verschillende onderwijscontexten. Voorafgaand aan een nieuw studiejaar kun je vaak een voorkeur aangeven voor een school, maar dit gebeurt altijd binnen jouw eigen opleidingsschool.

Onthoud dus goed:

Je wisselt van stageschool, maar niet van opleidingsschool.

2.2 De opleidingsscholen

Binnen de HOLS zijn er vier Haagse opleidingsscholen. Jij bent ingedeeld bij één van deze vier. Het is belangrijk dat je weet welke dit is en dat je de juiste informatie volgt.

De vier opleidingsscholen zijn:

- [4OLS](#)
- [HOS](#)
- [OSH](#)
- [NOD](#)

Op de websites van de opleidingsscholen vind je onder andere informatie over:

- aangesloten scholen;
- contactpersonen;
- nieuws en ontwikkelingen;
- extra activiteiten of bijeenkomsten.

Tip: sla de website van jouw opleidingsschool op en check regelmatig of er nieuwe informatie voor je klaarstaat.

3. Begeleiding en betrokkenen

Tijdens je werkplekleren word je begeleid door verschillende personen, zowel op de stageschool als binnen de opleiding. Iedereen heeft een eigen rol om jouw leerproces te ondersteunen, feedback te geven en de koppeling tussen theorie en praktijk te waarborgen

3.1 Begeleiding binnen de VO-school

Op je stageschool kom je de volgende begeleiders tegen:

Rol	Wat doet deze persoon?	Wanneer neem je contact op?
Schoolcoördinator	Coördineert het samen opleiden op school, bewaakt dat afspraken en begeleiding goed verlopen.	Bij vragen over organisatie van je stage of als er problemen zijn met je begeleiding.
Schoolopleider	Centrale begeleider op school; bewaakt kwaliteit van je werkplekleren en ondersteunt bij leerdoelen en planning.	Bij inhoudelijke vragen over je stage, opdrachten of leer-uitkomsten; bij feedbackvragen.
Werkplekbegeleider (wpb)	Begeleid je dagelijks in de klas; geeft instructie, feedback en helpt je leren in de praktijk.	Bij dagelijkse vragen over lesgeven, klasmanagement en praktijkopdrachten.

3.2 Begeleiding binnen de lerarenopleidingen

Daarnaast zijn er begeleiders vanuit de opleiding die samenwerken met de schoolbegeleiders:

Rol	Wat doet deze persoon?	Wanneer neem je contact op?
Instituutscoördinator	Coördineert het samen opleiden binnen de opleiding; onderhoudt de verbinding tussen opleidingsschool en opleiding.	Bij vragen over afspraken tussen school en opleiding of als er structurele problemen zijn met je stage.
Instituutopleider	Begeleid je vanuit de opleiding; werkt samen met schoolopleider en wpb; ondersteunt bij groeidossier, transferdagen en koppeling theorie-praktijk.	Bij vragen over leer-uitkomsten, groeidossier of reflecties.

Tip: In de bijlagen vind je een overzicht van de scholen van jouw opleidingsschool en de namen van de begeleiders die voor jou actief zijn.

4. Werkpleklerin | niveau 1 | de propedeutische fase

4.1 Wat is werkpleklerin

Werkpleklerin vormt de kern van niveau 1, de propedeutische fase, van de lerarenopleiding. Tijdens deze fase maak je als student kennis met de dagelijkse praktijk op school. Dit gebeurt op verschillende manieren: je observeert lessen, loopt mee met docenten, voert gesprekken met collega's en verzorgt in beperkte mate zelf onderdelen van de les.

Het doel van werkpleklerin is dat je ervaring opdoet in de schoolpraktijk en leert hoe de theorie uit de opleiding zich vertaalt naar het werk van een leraar.

4.2 De focus in niveau 1, propedeutische fase

In deze eerste fase ligt de nadruk op kennismaking en oriënteren. Je richt je op de volgende aspecten:

- Kennismaken met de schoolorganisatie en de verschillende rollen binnen de school.
- Observeren van lessen en het handelen van docenten vanuit verschillende perspectieven.
- Reflecteren op het beroep van leraar en het eigen beroepsbeeld ontwikkelen.
- Eerste stappen in lesgeven, bijvoorbeeld door een korte lesopening of activiteit te verzorgen.

Tijdens werkpleklerin werk je doelgericht aan je persoonlijke leerdoelen. Je ervaringen worden ondersteund door de theorie die je op de opleiding krijgt. Dit helpt je om te begrijpen hoe onderwijs in de praktijk werkt en om te ontdekken wat bij jou past als toekomstige leraar.

Op de volgende pagina vind je ook een overzichtelijke [planning van de stagedagen](#), zodat je precies weet wanneer je aanwezig bent en welke activiteiten op het programma staan.

4.3 Planning stagedagen opleidingsschool

Week	Datum	stagedag	HR	HALO
7	09/02	1	Start Onderwijsper. 3	Start blok 3
8	16/02	Voorjaarsvakantie		
9	23/02	2		
10	02/03	3		
11	09/03	Transferdag 1		
12	16/03	4		
13	23/03	5		
14	30/03	6		
15	06/04	Tweede paasdag - maandag vrij		
16	13/04	7	Per. 3 deadline 22 apr HR	Start blok 4
17 / 18	20-27/04	Meivakantie		
19	04/05	8	Start OP-4	
20	11/05	Transferdag 2		
21	18/05	9	Per. 4 deadline 29 mei HR	
22	25/05	Tweede Pinksterdag - maandag vrij		
23	01/06	10		
24	08/06	11		
25	v.a. 15/06		Eindgesprek HR	
26	22/06			
27	29/06			
28	06/07			
29	13/07			

5. Transferdagen

Binnen werkplekklaren niveau 1 nemen alle studenten deel aan **twee verplichte transferdagen**. Tijdens deze dagen staat het verbinden van theorie en praktijk centraal. Hieronder vind je de opzet van de twee transferdagen die binnen jouw **eigen opleidingsschool** georganiseerd worden.

5.1 Transferdag 1 – Haagse Opleidingsscholen

- **Datum:** 9 maart 2026
- **Locatie:** Christelijk Lyceum Zandvliet

Onderdelen

Gezamenlijke start

Workshop: leraar en doelgroep

Workshop: Pedagogisch prioriteitenspel

Afsluiting

Leerdoelen

Leraar en doelgroep

De student:

- herkent de aspecten uit de theorie in het gedrag van de leerlingen.
- kan zijn/haar eigen ontwikkeling als adolescent koppelen aan de theorie van de adolescentiepsychologie.
- is zich bewust van de eigen ontwikkeling als adolescent in het kader van de opleiding tot leraar.

Pedagogisch prioriteitenspel

De student:

- ontdekt wat hij/zij belangrijk vindt in goed leraarschap.
- leert dat leraren verschillende pedagogische keuzes maken.
- kan eigen ideeën vergelijken met die van anderen.
- denkt na over hoe deze ideeën passen bij de praktijk op school.

5.2 Transferdag 2 – Haagse Opleidingsscholen

- **Datum:** 11 mei 2026
- **Locatie:** Christelijk Lyceum Zandvliet

Onderdelen

Gezamenlijke start

Workshop: Rollen van de docent

Workshop: Aandacht pakken

Intervisie

Samen afsluiten

Leerdoelen

Rollen van de docent

De student:

- krijgt inzicht in de verschillende rollen binnen een schoolorganisatie.
- herkent de bijpassende taken en kwaliteit.
- reflecteert op de eigen kwaliteiten en mogelijkheden binnen de toekomstige rollen.

Aandacht pakken

De student:

- Leert vaardigheden met betrekking tot het vangen van de aandacht van leerlingen bij de lesstart.

Intervisie

De student:

- leert nadenken over eigen gedrag in de klas.
- leert samen oplossingen te zoeken voor problemen uit de lespraktijk.
- leert goed luisteren, feedback geven en samenwerken met medestudenten in een veilige sfeer.

Tip: Bewaar dit overzicht goed zodat je tijdens de transferdagen duidelijk weet wat er van je verwacht wordt en welke leerdoelen centraal staan.

6. Intervisie en driehoeksgesprekken (HR-studenten)

6.1 Intervisie

Intervisie is een verplicht onderdeel voor HR-studenten binnen het werkplekleren en start al in niveau 1. Tijdens intervisiebijeenkomsten bespreek je praktijkervaringen aan de hand van een vaste methodiek.

Het idee is dat je zelf een casus inbrengt. Dit kan een situatie zijn die je hebt meegemaakt tijdens het geven van een (deel van een) les, of iets wat je hebt gezien tijdens het observeren. Samen met je medestudenten bespreek je de casus en krijg je advies over mogelijke manieren om te handelen. Op deze manier leer je niet alleen van je eigen ervaringen, maar ook van die van anderen.

6.2 Driehoeksgesprekken

Driehoeksgesprekken zijn een terugkerend onderdeel gedurende de hele opleiding voor HR-studenten. In deze gesprekken bespreek je je persoonlijke ontwikkeling met je instituutsopleider en schoolopleider.

In niveau 1 vinden de driehoeksgesprekken plaats in groepsverband:

- begin van de periode: kennismaking en bespreken van jouw doelen voor de stage
- einde van het werkplekleren: het eindgesprek om niveau 1 af te ronden en terug te kijken op je leerdoelen en ervaringen

Deze gesprekken helpen je om inzicht te krijgen in je eigen ontwikkeling, en geven zowel jou als de begeleiders de kans om te reflecteren op je voortgang.

6.3. Observaties, kijkwijzers en reflectie

Tijdens je stage observeer je lessen en het gedrag van docenten. Om dit op een gerichte en gestructureerde manier te doen, maak je gebruik van kijkwijzers. Kijkwijzers helpen je gericht te kijken naar pedagogisch, didactisch en professioneel handelen. De observaties en ervaringen worden vastgelegd en gereflecteerd, onder andere in voorbereiding op driehoeksgesprekken en intervisie.

7. Beoordeling en afronding werkplekleren

7.1 Hogeschool Rotterdam (HR)

HR-studenten leggen tijdens de stage een **groeidossier** aan. In dit dossier wordt de ontwikkeling aangetoond aan de hand van de leeruitkomsten en succescriteria.

Verplichte onderdelen groeidossier

- Verslag interview (1×)
- Verslag driehoeksgesprek (kennismaking) (1×)
- Kijkwijzer pedagogiek of didactiek, ingevuld door SO/WPB (1×)
- Kijkwijzer pedagogiek en didactiek, ingevuld door de student na observatie bij twee docenten (2×)

Inlevermomenten

- Periode 3 – deadline 22 april
 - Verslag driehoeksgesprek (kennismaking)
 - Kijkwijzers (student en SO/WPB)
- Periode 4 – deadline 29 mei
 - Verslag interview (afhankelijk van het moment van interview)

Eindbeoordeling

De summatieve beoordeling vindt plaats aan het einde van het cursusjaar en bestaat uit:

1. Eindconclusie

- Maximaal 4 A4 of een alternatieve vorm (bijv. video max. 4 minuten).
- De student toont het behalen van de leeruitkomsten aan met onderbouwing uit het groeidossier.

2. Eindgesprek (driehoeksgesprek)

- Groepsgewijs (circa vier studenten), duur 60 minuten.
- De student presenteert de leeropbrengst en beantwoordt verdiepende vragen.
- Op basis hiervan wordt vastgesteld of de student klaar is voor het volgende niveau.

7.2 Halo

HALO-studenten leveren hun **OnStage-dossier** in ter beoordeling van de stage.

Stageperiode VO

- Blok 3–4: 9 februari 2026 t/m 3 juli 2026

Deadlines

- Tussenbeoordeling – 1e kans: 22 april 2026
- Tussenbeoordeling – 2e kans: 15 juni 2026
- Eindbeoordeling – 1e kans: 17 juni 2026
- Eindbeoordeling – 2e kans: 6 juli 2026

8. Verwachtingen en verantwoordelijkheden van de student

Tijdens je stage wissel je van rol: van leerling naar leraar, van student naar docent in opleiding. Voor het eerst betreed je de docentenkamer en word je onderdeel van de schoolorganisatie. Daarom is het belangrijk dat je je bewust bent van je professionele houding, je verantwoordelijkheden en de rol die je als stagiair hebt.

8.1 Professionele houding

Een goede professionele houding is essentieel voor een succesvolle stage. Enkele concrete voorbeelden lees je hieronder.

- **Open en nieuwsgierig zijn:** stel vragen, toon interesse in wat er gebeurt.
- **Telefoon weg:** concentreer je op je stage en laat afleiding achterwege.
- **Collegiaal gedrag:** groet collega's, stel jezelf voor en toon interesse in hun werk.
- **Hulpvaardigheid:** bied aan om tijdens de les mee te helpen als onderwijsassistent.
- **Proactief en betrokken:** klets niet achterin de klas met medestudenten en gebruik je telefoon niet tijdens de les.
- **Betrokken afsluiting:** kom aan het einde van de les met twee vragen of opmerkingen die laten zien dat je actief hebt meegekeken en meegedacht.

Tip: Een goede houding laat zien dat je het onderwijs serieus neemt en dat je respect hebt voor de leerlingen en collega's.

8.2 Afwezigheid en ziekmelding

- Meld je **tijdig af** als je ziek bent of niet aanwezig kunt zijn.
- Neem **voor de start van de dag** contact op met de schoolcoördinator of schoolopleider van de school waar je die dag aanwezig zou zijn.

Op deze manier kunnen zowel de school als je medestudenten rekening houden met je afwezigheid.

8.3 Voorbeeldfunctie en privacy

- Voor de leerlingen ben je **“gewoon” een leraar**. Je hebt daarom een belangrijke voorbeeldfunctie, niet alleen qua gedrag, maar ook qua kleding en professionele uitstraling. Zorg dat je op de hoogte bent van de schoolregels en dat je je eraan houdt.
- **Privacy:** ga altijd zorgvuldig om met persoonlijke gegevens. Vermeld nooit namen van leerlingen of collega's bij de uitwerking van opdrachten.

9. Nuttige tips en hints

Werkplekleren niveau 1 is vaak de eerste intensieve kennismaking met het onderwijsberoep. We nodigen je uit om nieuwsgierig te zijn, vragen te stellen en actief te reflecteren op wat je ziet en doet.

- **Werkplekken:** er zijn verschillende plekken binnen de school waar je kunt werken aan opdrachten, zoals de docentenwerkkamer, teamkamers of personeelskamer. Vraag altijd even na wat de mogelijkheden zijn en laat ruimte voor de docenten om te werken.
- **Breed kijken:** beperk je niet tot één vak of één onderdeel van de school. Probeer alle facetten van de school te zien en ervaring op te doen.
- **Vraag om uitleg:** als je iets niet begrijpt, vraag het. Je kunt veel leren door te luisteren naar en te overleggen met collega's en medestudenten.
- **Vorbereiding gesprekken:** bereid gesprekken goed voor door je in te lezen en je vragen en punten op papier te zetten.
- **Observaties en opdrachten:** bereid observaties en opdrachten goed voor. Weet waarop je gaat letten, hoe je dit noteert en hoe je de informatie objectief houdt. Observeer nooit zonder doelstelling.

Tip: neem initiatief, toon betrokkenheid en wees leergierig. Zo haal je het meeste uit je stage en leg je een goede basis voor je verdere opleiding.

Namens de Haagse Opleidingsscholen wensen wij je een leerzame en succesvolle stageperiode!